

«Вже почалось, мабуть, майбутнє...»

Деркач Алла Миколаївна
вчитель зарубіжної літератури
Рівненської ЗОШ №23

Позакласний захід

Форма проведення: турнір-вікторина

Завдання гри: учні повинні показати знання життя і творчості американських письменників Р. Бредбері та Р. Шеклі; розповісти про основні періоди творчості та найвідоміші твори письменників на основі самостійно опрацьованої літератури; (оповідань «Усмішка», «Все літо в один день», «Запах думки»); аргументовано висловлювати та доводити власні думки.

Правила гри:

1. Всі команди – учасниці займають місце за столом одночасно.
2. Запитання в усній формі пропонує ведучий.
3. Протягом 1-2 хвилин (залежно від рівня складності) команда готує колективну відповідь на запитання у письмовій формі і передає її журі через асистентів. Після відведеного часу відповіді не приймаються.
4. Учні відповідають на запитання трьох рівнів; за кожен правильну відповідь I рівня – 1 бал, II рівня – 3 бали, III-V рівня – 5 балів.
5. Члени журі оцінюють відповідь.
6. Ведучий оголошує правильну відповідь.
7. Після кожного з етапів гри голова журі оголошує кількість балів, яку одержала кожна команда.
8. Після завершення гри голова журі підбиває підсумки і оголошує загальну кількість балів, яку одержала кожна команда.

Хід проведення

Видатний давньогрецький філософ Сократ зробив свого часу висновок: «Чим більше я знаю, тим більше я не знаю». Людина приходить у світ для того, щоб постійно вдосконалювати, насамперед – себе, свій духовний світ,

свої знання, уміння, навички, здібності. Якщо людина багато знає, вмє віднайти необхідну їй інформацію, відкинувши непотрібну, правильно нею скористатися, то вона – людина кмітлива, сучасна, адже вона – людина нового часу – періоду інформаційної революції. З такою людиною завжди цікаво спілкуватися, з нею легко знайти тему для розмови, вона може дати відповіді на багато запитань, знайде вихід із будь-якої ситуації, здивує своїми знаннями.

Знати про все – неможливо, проте спробувати зробити це я вам пропоную. Запрошую всіх до участі у турнірі-вікторині «Вже почалось, мабуть, майбутнє...» - змагання ерудитів та інтелектуалів, які цікавляться науково-фантастичними творами.

I тур. Услід за автором

1. Назвіть роки життя Бредбері.
2. У якому місті та країні народився Бредбері?
3. Яким було його повне ім'я?
4. З якої родини походив Бредбері?
5. Ким працював батько?
6. Куди переїхала родина під час економічної кризи?
7. У що був одягнутий Бредбері на випускному вечері у школі?
8. У скільки років він почав працювати і ким?
9. Скільки разів на тиждень відвідував бібліотеку?
10. У скільки років йому подарували друкарську машинку?
11. Кого він називає своїм літературним батьком і матір'ю?
12. Чого найбільше було у його робочому кабінеті?
13. Чому поважні часописи відмовлялися друкувати його перші оповідання?
14. У яке об'єднання молодих авторів вступив Бредбері у 17 років?
15. Який часопис видавав Бредбері у 1939-1940 роках?
16. Який твір і коли приніс визнання молодому автору?
17. Завдяки якому роману здобув світову славу?
18. Яким є творчий доробок письменника?

19. Сценарій до якого фільму, що отримав премію «Оскар», написав Бредбері?
20. Який автомобільний номер був спеціально виданий для Рея Бредбері?
21. Який напис вибрав письменник для свого надгробку?
22. Кому 1 квітня 2002 року була відкрита Зірка на Алеї Слави в Голлівуді?
23. Назвіть роки життя Р. Шеклі.
24. Які професії освоїв Роберт Шеклі?
25. Чим займався у 1946-1948 роках в Кореї?
26. Яку професію здобував в університеті?
27. У скільки років було написане перше оповідання?
28. Яким є творчий доробок письменника?
29. За якими творами були зняті кінофільми?
30. Які літературні нагороди мав письменник?
31. У якому році побував на Україні?
32. У якому місці мріяв придбати будинок?
33. Чим ще (крім літератури) займався Р. Шеклі?
34. Чиї це слова: «Я став бородатим факіром, і тепер із друкарської машинки та Космічної Пустелі, що стелиться так далеко, як тільки можуть її досягнути зір і розум, я виймаю ракети»?
35. Хто відповів про найнеобхідніший винахід для людства двома словами: «Людське серце»?

Відповіді

1. 1920-2012
2. Вокіган, США
3. Реймонд Дуглас
4. англійських переселенців
5. електромонтер
6. Лос-Анджелес
7. костюм вбитого грабіжниками дядька
8. у 16 років, продавець газет

9. 3 рази
10. 12 років
11. Ж. Верн і М. Шеллі
12. книги та іграшки
13. містили багато жахів
14. «Ліга наукових фантастів»
15. «Футурама фантазія»
16. «Марсіанські хроніки», 1950 рік
17. «451° за Фаренгейтом»
18. 10 романів, 6 повістей, біля 500 оповідань
19. «Мобі Дік»
20. F 451
21. «Автор 451° за Фаренгейтом»
22. Р. Бредбері
23. 1928-2005
24. розсильний, буфетник, садівник
25. редактор полкової газети
26. інженер
27. 8 років
28. 15 романів, близько 400 оповідань, всього 9 збірок
29. «Десята жертва», «Ціна ризику», «Втікач», «Втеча з Пекельного Острова»
30. «Кращий дебют», «Мандрівник», ім. Д. Галана
31. 2005 рік
32. Крим
33. сценарії комп'ютерних ігор, подорожі, яхтсмен
34. Р. Бредбері
35. Р. Шеклі

II тур. Далі, далі...

1. О котрій годині на майдані почала збиратися черга?

2. Що приваблювало людей займати чергу саме цього дня?
3. Як звали захисника хлопця у черзі?
4. Яким було ім'я хлопчини?
5. У чому варили «каву»?
6. Скільки коштувала «кава» із ягід?
7. Чому картина була обгороджена мотузкою?
8. Яку відповідь почув хлопець на запитання: «А навіщо ми тут усі зібралися?»
9. Яке дійство відбувалося на свято науки?
10. Яку ознаку влади над іншими мали поліцаї?
11. Яку назву мала картина на площі? Хто її автор?
12. О котрій годині портрет буде знищено?
13. Із чим автор порівнює натовп, що роздер портрет?
14. Де ночувала сім'я хлопця?
15. Зі скількох чоловік складалась його родина?
16. Що було зображено на шматку картини, який зберіг герой?
17. Яким словом закінчується оповідання Р.Бредбері?
18. Назвіть головного героя оповідання Р. Шеклі.
19. Де відбуваються події твору?
20. Який номер мав поштоліт героя?
21. Неполадки якої системи призвели до аварії?
22. На яку планету сів поштоліт героя?
23. Яка вага пошти, яку віз герой?
24. Що сталося з кораблем героя?
25. Яку першу тварину побачив герой на планеті?
26. Чому вовк, який ощирився біля його обличчя, не зашкодив герою?
27. За допомогою чого тварини планети розшукували здобич?
28. Про що думав герой, щоб уникнути нападу пантери? (10 прикладів)
29. Після яких думок героя самець пантери замуркотів?
30. Яка зброя додала герою впевненості?

31. Скільки вовків напало на героя?
32. Ким уявляв себе герой, щоб від них врятуватися? (4 приклади)
33. Хто завадив герою уявляти себе кущем?
34. Про що подумав герой, коли на нього напала пантера?
35. Від чого втекли вовки і пантера?
36. Чому герой втратив свідомість?
37. Що сталося з поштою?
38. Що найбільше цікавило поштмейстера?
39. Скільки років ідуть дощі на Венері?
40. Про що Марго співала пісні?
41. Де жила Марго на Землі?
42. Хто запропонував закрити Марго в комірчині?
43. У що гралися діти під сонцем?
44. На що дивилися діти, згадавши після зникнення сонця про Марго?
45. Що зробили діти біля комірчини із закритою там Марго?

Відповіді

1. 5 ранку
2. свято, ярмарок
3. Грігзбі
4. Том
5. іржавий казанок
6. 1 пенні
7. щоб люди не підходили близько
8. «Вся річ у ненависті»
9. знищення автомобіля
10. жовтий шнур на зап'ястях
11. «Монна Ліза» Л. да Вінчі
12. опівдні
13. згряя голодних птахів
14. під навісом силосної башти на фермі

15. 4
16. усмішка
17. ранок
18. Лерой Кліві
19. неколонізоване скупчення Сергон
20. 243
21. охолодження
22. З-М-22
23. 20 фунтів = 9 кг
24. вибухнув
25. схожу на білку, без очей і вух, з темно-зеленим хутром
26. втратив свідомість
27. телепатії
28. дівчат, кораблі, планети, каміння, скелі, людей, покійну бабусю, батька-п'яницю, 8 синців на правій нозі, ігри в карти, вечірки, собак, котів, коней, мишей, овець, бойові кораблі, печери, барлоги, лігва, провалля, пророків, кліриків, ліриків, трагіків, деталі, подробиці, обіди, їжу, вогонь, лисиць, хутро, свиней, ціпки, човни (10 прикладів)
29. про самицю пантери, яка вважала його великим, сильним, із величезними зубами
30. металевий прут
31. 4
32. вовчицею, пантерою, змією, птахом
33. пташка
34. він – труп
35. вогню
36. дощ погасив його вогонь
37. зберіг
38. Чому на листоноші немає опіків?
39. 7 років

40. тепле літо
41. США, штат Огайо
42. Вільям
43. квача, хованки
44. свої руки і ноги
45. випустили Марго

III тур. О, капітане!

Дайте визначення поняття **«оповідання»**. Наведіть приклади таких творів, поясніть свої думки.

Дайте визначення поняття **«конфлікт»**. Наведіть приклади з творів, поясніть свої думки.

Дайте визначення поняття **«науково-фантастична література»**. Наведіть приклади таких творів, поясніть свої думки.

Дайте визначення поняття **«футуристична література»**. Наведіть приклади таких творів, поясніть свої думки.

Дайте визначення поняття **«оксюморон»**. Наведіть приклад твору, поясніть свої думки.

Дайте визначення поняття **«антиутопія»**. Наведіть приклади таких творів, поясніть свої думки.

IV тур. Браво художнику!

Захист ілюстрації до творів Р. Бредбері, Р. Шеклі, мотивація вибору сюжету, образу, гама кольорів.

V тур. Фантазії не має меж...

Напишіть продовження історії Тома.

Уявіть, що на планеті Кліві, окрім звірів, були ще й люди. Як у такому разі міг би розвиватись сюжет?

Підготуйте виступ на тему «Чим є літературна фантастика: втечею від дійсності чи, навпаки, пильним поглядом на реальний світ?»

Підготуйте літературну рекламу найцікавішого, на ваш погляд, твору.

Створіть літературний «мікс», змішавши сюжети, мотиви і персонажів художніх творів.